

[Landbrugsministeren.]

ning, saa jeg forstaaer ikke det ærede Medlem, der anbefaler det her i Rigsdagen.

Navnlig forstaaer jeg ikke, at det ærede Medlem kan gøre det, naar man ved, at ingen mere end det ærede Medlem har fastholdt her i Rigsdagen, da han selv var Minister — ganske vist da han selv var Minister og havde mere Ansvar end nu; det maa han i alt Fald føle —, at man ved saadanne Udlaan maatte forlange, at der ikke maatte være Spor af Risiko, men at Risikoen skulde bæres af Banker og Sparekasser. Men nu 3—4 Aar efter, da han selv er i Opposition, kommer han med et Forslag, der siger, at man ved et saadant Udlaan ikke en Gang behøver at forlange Kaution for 25 pCt. af det Beløb, der udlaanes. Det er saa stor en Kovending i Politik og en saadan Strid mellem hans Stilling, naar han har Ansvaret, og naar han er i Opposition, at det er sjældent, man har set noget lignende.

En saadan Kaution forekommer mig at være ganske naturlig, for som Forholdene er i Øjeblikket i Landbruget, og ikke mindst saadan som de tegner sig, er de ingenlunde lystelige, ingenlunde gode. Man hævder fra alle Sider, kan man godt sige, at det danske Landbrug for Øjeblikket er urentabelt, og saa er det klart nok, at en Landmand, som har betydelig mere Gæld, end Ejendommen er værd, søger at faa Akkord og at faa et Laan til Betaling af hans Kreditorer for en Del af det, de har til gode, og saa kan man sige sig selv, at det er kun et ringe Antal af Landmænd, som kan forrente saa stort et Beløb.

Derfor er det en Nødvendighed, at der bliver sondret meget stærkt mellem de akkordsøgende, for hvad opnaar man ved at lave Akkord, hvis Landmanden alligevel ikke kan klare det? Saa opnaar man egentlig ikke noget for ham; i Løbet af kortere eller længere Tid maa han alligevel gaa fra Ejendommen, for ham er det kun Galgenfrist. De Kreditorer, som har faaet Penge, har ganske vist opnaaet en Fordel, men ved Gennemførelse af en Akkordlovgivning er det dog ikke Kreditorernes Interesser, man først og fremmest skal varetage, det maa være de akkordsøgendes.

Derfor maa det være en Akkord, som kan holde, som betyder, at man faar en tilstrækkelig stærk Nedsækering, og at Akkorden kun kommer til at gælde overfor Landmænd, som har Udsigt til at klare saa store Forpligtelser, som det alligevel bliver. Det opnaar man kun derved — som det ærede Medlem Hr. Niels Frederiksen før sagde —,

at man faar de allerdygtigste Landmænd frem, og at dette sker, opnaar man sikrest ved, at der forlanges en Kaution. Det er heller ikke nogen uoverkommelig Kaution, og Forholdet er jo heller ikke det, at Staten paa den Maade fritages for økonomisk Ansvar; tværtimod, Staten bibeholder de tre Fjerdedele af Risikoen, selv om man forlanger den Kaution, der her er Tale om.

Nej, det er ingenlunde de Ting, her er Tale om, der særlig har været i Vejen for Opnaaelse af Akkord, og hvis det ærede Medlem har læst den Redegørelse, der er kommet ind fra Akkordudvalgene, vil han ogsaa vide, at det er to andre Ting, man først og fremmest har peget paa som Hindringer for Akkordopnaaelse.

Den ene er den, at i det Forslag, der blev fremsat af Venstre sidste Vinter, og som blev vedtaget i Foraaret, har man indsat den Bestemmelse, at samtidig med Amtsudvalgenes Godkendelse af Akkorden skulde man ogsaa høre Retskredsudvalgene. Næsten alle Amtsudvalg nævner, at dette Forhold mange Steder har været i høj Grad til Hinder for Gennemførelse af Akkord, fordi disse Retskredsudvalg og mange af de Dommere, der sidder som Formænd for dem, ikke har den fornødne Forstaaelse af og Interesse for Spørgsmaalet, saa det, at de skal høres og deres Tilslutning skal gives, har i mange Tilfælde været medvirkende til, at man ikke har opnaaet noget Resultat. Derfor har vi ogsaa foreslaaet, at naar der er Tale om frivillig Akkord, er det ikke nødvendigt, at man hører Retskredsudvalgets Opfattelse angaaende Sagen.

Den anden Anke, man har anført, og som man ud fra de Erfaringer, man har gjort, hævder er i høj Grad til Hinder for Akkords Opnaaelse, det er den Bestemmelse, der ogsaa indeholdtes i Venstres Forslag sidste Vinter, Bestemmelsen om, at Laanene ikke maa overstige 8 pCt. af Ejendomsskyllden. Det er mange Steder mere i Vejen end Nedsækeringen til de 30 pCt.; det er kun meget faa Steder, det sidste har været i Vejen, men derimod er selve Beløbets Størrelse saa ringe, at det har været meget vanskeligt at opnaa Akkord, og denne Bestemmelse er kommet i Vejen længe før Nedsækeringen til de 30 pCt. Derfor har vi ogsaa foreslaaet en Forhøjelse af de 8 pCt. til 10 pCt., noget, som Venstre ogsaa har foreslaaet, og derom er der altsaa Enighed.

Gennem de Samtaler, jeg har haft med Akkordudvalgene, og i det hele taget med hvem der har interesseret sig for dette Spørgsmaal, har jeg i øvrigt faaet det Indtryk, at hvad der ogsaa er i Vejen for Ak-